

ולדוגמא, הובא בס' תאגי שיש "חית דפתיא", ולפי המצוייר במחז"ו היי תי"ת שרגליה מעוקמות למטה לב' הצדדים (עיי בציורים) וזה לא שייך ל"תאגין" כמו שביארנו, אבל יתכן לפרש באופן אחר, על פי מה שמצינו סגנון דומה לחי"ת דפתיא בקרית ספר להר"מ המאירי שהביא שיש יו"ד "דפתית", וצורתה שיש לה עיגולים למעלה ולמטה (עיי בציורים), וכמו"כ אולי יש לפרש לשון "דפתיא" שיש לחי"ת עיגולים למטה, וכמו שאמנם מצינו ציור כזה במדרש ר"ע בן יוסף, או כציורים אחרים וכמו שיובא להלן. ועיי"צ לקמן פרק חמישי אות ה'.

הפוכות וכיוצא, שאותם לא ימצא מקומם בספר תאגי. ושם סוג של אותיות נמטר בחלק החסר מספר תאגי שאינו לפנינו וכדלעיל אות ה'. ואל תשיבני ממעט אותיות בספר תאגי שהם מסוג האותיות השני, כי כפי שנתבאר לעיל כבר חלו בספר תאגי הרבה חילופים ושיבושים מרוב העתקותיו ושינוי סדריו, כך שאפשר שבמקור במוקם ציורי אותיות אלו היו ציורים שיש בהם עיגולים, או שלא היה במקור ציורים והכותבים שיבשו והילפו [ותמורת ציוריהם נמצא בקל ציורים מעוגלים בשפע הציורים מהמקורות השונים דלהלן].

פרק שלישי

לשון ספר תאגי

הכהן מסרו לנביאים, ונביאים קברוהו באסקופת בית מקדשא, וכד עקרו אסקופת בית מקדשא בשני יהויכין מלך יהודה אשכחיה יחזקאל נביא ואתייה לבבל. ובשני כורש מלך פרס כד אסיק עזרא עשרה יוחסין מבבל אשכחיה עזרא להדין ספרא ואסקיה לירושלם והגיע ליד מנחם. ומנחם מסרו לר' נחוניא בן הקנה, ור' נחוניא בן הקנה מסרו לר' אלעזר בן ערך, ור' אלעזר בן ערך מסרו לר' יהושע, ור' יהושע מסרו לר' עקיבא, ור' עקיבא מסרו לר' יהודה, ור' יהודה מסרו לר' מייאשא, ור' מייאשא מסרו לר' נחום הלבלר יא. ור' נחום הלבלר מסרו לרבי י.

א': שבעה אלפיין בתורה דאית להון שבע תאגין י.

ב': ארבע בתייין באורייתא דתלתא תאגין י.

ג': תלתא באורייתא דארבע תאגין י.

ד': שיתא באורייתא דאית להון ארבע תאגין קרני י בר מן דא חד וכו' י.

פ"ב הע' 24) יש קצת הבדלים ואצין כאן החשובים שבהם: ומסרו לשמואל האלקנה, ושמואל לפלטי וכו'. ונביאים גנוזהו באסקופת ביהמ"ק, וכשחרב ביהמ"ק בימי יהויכין המלך מסרו ירמיהו ליחזקאל, ויחזקאל אחתיה לבבל, ובימי כורש הפרסי כדאסיק עזרא ספר יוחסין מבבל לירושלם אסקיה, ומטי אצל מנאת, ומנאת מסריה לר' נחוניא וכו' לר' מייאשי ור' מייאשי לנחום וכו'.

3) עיי פ"ב הערה 1. ובמדרש ר"ע: אליף יש לה שלשה זייגין לעיל וכו' ושני זייגין למטה וכו'.

4) במדרש ר"ע: ביי"ת יש לה ב' זייגין לעיל.

5) שם: גימיל מוויינת בשלשה זייגין לעיל.

6) על הבדל בין "תאגין" ו"קרני" עיי לעיל בפרק א' הערה 4.

7) שם: דלית יש לה שני זייגין לעיל וכו'. ולפעמים דלית מוויינת בשלשה זייגין וכו'.

נביא בזה את לשון ספר תאגי ע"פ שלשה מקורות: ספר התגין הגדפס, מחזור ויטרי, ובדי הארון. וכבר כתבנו לעיל פרק שני אודותם. ולשם השוואה נביא בהערות מה שנמצא במדרש ר"ע בן יוסף על התגין, ולקמן פרק רביעי נביא לשון המדרש הגד בשלימותו ונבארנו. לא נעתיק כאן כי אם מש"ש בתיאורי האותיות המתוייגות והמשונות, עם שינוי נוסחאות שבמקורות הג"ל [רק אותם שיש הבדל במוכן, אבל לא שינוי לשון גרידא] כדי לעמוד על בירורן של הדברים. אך מקומותיהן בכל התורה יובאו להלן בכלל רשימת האותיות המשונות מכל המקורות כל אחד ואחד במקומו. ציורי האותיות המשונות אליבא דספר תאגי יובאו להלן על פי הציורים שבמחזור ויטרי ושכספר בדי הארון, ושם נכתוב ביאור ציורי האותיות דלהלן.

הדין ספר תאגי דאסיק עלי הכהן מן שתים עשרה אבנים שהקים יהושע בגלגל י, ומסרו לשמואל, ושמואל מסרו לפלטי בן ליש, ופלטי בן ליש מסרו לאחיתופל, ואחיתופל מסרו לאחיה השילוני, ואחיה השילוני מסרו לאליהו, ואליהו מסרו לאלישע, ואלישע מסרו ליהודיע הכהן, ויהודיע

1) עיי לעיל פרק ב' אות א'.

2) נזכר בפאה פ"ב מ"ז: מעשה וכו' ועלו ללשכת הגזית ושאלו, אמר נחום הלבלר מקובל אני מר' מייאשא שקיבל מאבא שקיבל מן הווגות שקיבלו מן הנביאים הללמי"ס בורע את שדרו שני מיני חטים וכו'. בתנחומא במדבר כ"ב: איך (ת)נחום הלבלר מקובל אני מר' מייאשא שקיבל מן הווקנים הללמי"ס כל מי שאינו או' דבר משל תורה בשם אומרו וכו'.

3) במחזור ויטרי שנעתקה שם גם פתיחה זו יש שינוי לשון קלים עיי עליהם, וכתבתי כפי שהוא נדפס בס' התגין אם לא שבמחז"ו מתוקן הלשון יותר. ובס' התגין כ' יובשני כורש מלך פרס כד אסיק עזרא להדין ספרא וכו', וחסר שם אחר תי' אסיק עזרא "עשרה יוחסין מבבל אשכחיה עזרא להדין ספרא", שילג מתיבת עזרא הראשונה לשנייה, והשלמתי ע"פ המחז"ו. ועניין זה של עשרה יוחסין שעלו מבבל מבואר בקדושין ריש פרק ד'. בנוסחת ר' שם טוב ו' גאון (ע' לעיל